

Vänsterpartiets förslag avseende

Hälso- och sjukvårdsutskottet Jönköpings yttrande över budget/flerårsplan 2016 – 17 Region Jönköpings län.

Hälsa är en mänsklig rättighet – ingen handelsvara.

Den svenska modellen för välfärd i allmänhet och hälso- och sjukvård i synnerhet har varit mycket framgångsrik genom åren. Vi ska värna om och utveckla den solidariskt finansierade och demokratiskt styrda hälso- och sjukvården med ett sammanhållet system och obrutna vårdkedjor. Sjukvården ska styras av medicinska prioriteringar, av att de patienter som har de största vårdbehoven skall ges företräde enligt Hälso- och sjukvårdslagens skrivningar. Patienter och anhörigas medverkan och inflytande i vården är mycket viktig och ett förbättringsområde. De resurser vi har till vårt förfogande ska investeras i förbättringsarbete för att höja kvalitén och öka säkerheten inom vården. Skattemedel ska gå till vård – inte till aktieägare.

Målet för Jönköpings läns landsting måste vara att rätten till bästa möjliga hälsa skall gälla alla oberoende av kön, samhällsklass, etnisk tillhörighet, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Denna rättighet måste även gälla asylsökande och papperslösa personer. Det är även mycket viktigt att hälso- och sjukvården utgår från ett barnperspektiv.

Vården ska vara solidariskt finansierad och prioriterad efter behov. Ingen skall behöva skaffa sig privat sjukförsäkring för att få den bästa vården.

*Allt eventuellt överskott/ vinster skall gå tillbaka till vården.

*En översyn av vad en avgiftsfri primärvård innebär för allas rätt och möjlighet till en god hälso- och sjukvård skall genomföras.

* Landstinget ska utreda möjligheten att införa ett samlat högkostnadsskydd.

*Landstinget ska säkerställa vård på lika villkor och ska därför inte lämna över vårdcentraler eller sjukhus till privata bolag.

*En utredning av konsekvenserna av hur beslutet om förändringarna i sjukreseförmånen påverkat förutsättningarna för att ge en vård på lika villkor i länet. Därefter genomföra nödvändiga förändringar av regelverket för att uppnå målsättningarna om en god vård på lika villkor.

*Vårdvalssystem skall inte införas i Specialistsjukvården. Ersättningssystemet skall vara anslagsbaserat.

*Undanträngningseffekter som uppstått till följd av prestationsersättningar för att minska köer, skall kartläggas och förändringar göras, så att detta kan undvikas och inte drabba högt prioriterade patienter.

*Träffar med patientföreningar som bidrar med sin kunskap till att utveckla vården. Lärcaféer där patienter och närstående kan få ökad kunskap och förståelse för sjukdom och funktionsnedsättning är viktiga att utveckla och sprida över länet.

Primärvården.

Vårdcentralen ska bidra med största möjliga hälsa för invånarna i området, genom att erbjuda förebyggande hälsovård, lättillgänglig sjukvård och rehabilitering av god kvalitet i samverkan med andra aktörer. En hälsofrämjande hälso- och sjukvård måste lägga större vikt vid patienternas och medborgarnas levnadsvanor. Att arbeta team och områdesbaserat med helhetssyn där patienten medverkar aktivt, är en prioriterad uppgift.

*Inom primärvården finns behov av mer tillgång till psykiatrisk hjälp och rehabilitering. Då behövs förstärkning av de psykosociala teamen med arbetsterapeuter och sjukgymnaster.

*Teamen inom primärvården måste även ha tillgång till logopedier och dietister.

*Ett nära samarbete mellan apotekare, primärvård och patienter bidrar till att identifiera och lösa läkemedelsrelaterade problem.

Primärvården ska erbjuda stöd till människor som är läkemedelsberoende och arbeta för att minska förskrivning av vanebildande mediciner.

*Arbetet med att HBTQ-certifiera (homo-bi-trans- och queerpå personer) primärvården skall fortsätta.

*Inom primärvården bör utökad öppethållande prövas som ett led i arbetet med förbättrad tillgänglighet.

*Landstinget skall ansvara för att det alltid finns tillgång till landstingsdriven primärvård fördelat över hela länet.

*Ändamålsenliga och moderna lokaler är viktiga för personalens arbetsmiljö och för att erbjuda patienterna en god miljö.

*Bra Liv koncernen skall arbeta så att de enskilda vårdcentralerna drar nytta av att ingå i den stora koncernen.

*Regelboken för vårdval skall ses över och förändras med tydligare krav på samtliga vårdenheter när det gäller patientsäkerhet och bemanning. Enheterna skall årligen redovisa budget, bokslut och delårsrapporter samt årsredovisning med jämställdhetsbokslut.

*Medborgarnas möjlighet till insyn skall säkras genom att offentlighetsprincipen tillämpas vid alla Landstingsfinansierade vårdenheter.

*Kompetens och kvalitetskrav skall tydliggöras för alla yrkesgrupper. Team arbete ska säkras genom att alla yrkesgrupper på vårdenheten finns med och definieras i regelverket. Regelverket ska förtydliga vilka kompetenser som skall utgöra vårdenhetens basutbud. Dessa skall vara anställda av vårdenheten och inte via uppdrag.

Hälsofrämjande och preventivt arbete – ett hållbart Landsting

*En strategi för en mer hälsofrämjande hälso- och sjukvård skall tas fram (enligt tidigare beslut i LF), därefter utarbetas handlingsplaner inom sjukhusvården och primärvården.

*I handlingsplanerna skall ingå och preciseras hur skillnader i hälsa mellan olika befolknings grupper skall minskas och minska ojämlikheten i fördelningen av vårdens resurser

*Alla landstingets sjukhus samt vårdcentraler ska vara hälsocertifierade.

*Arbeta för att alla vårdcentraler utvecklas till hälsocentraler.

*Delaktighet och inflytande är grundläggande för demokratin och är en viktig del i folkhälsan.

*Det är oerhört viktigt med kunskap och kompetens i andliga och kulturella frågor vid omhändertagande och vård vid sjukdom och kriser.

*På Länsjukhuset Ryhov skall en översyn av det psykosociala stödet vid krissituationer genomföras.

*En försöksverksamhet med jourkurator/kurator i beredskap planeras och genomförs på akutmottagningen Ryhov.

*En vegetarisk veckodag införs i Landstingets verksamheter där mat serveras.

*Ökad andel av produkter och livsmedel som köps in skall vara ekologiska och fair trade.

* Arbetet med miljömärkta läkemedel skall följas noga.

*Folkhälsopolitiskt program skall revideras och det program som gället funktionsnedsättningar skall utvärderas, revideras och uppdateras och sammanföras med det folkhälsopolitiska programmet.

* Insatser för att minska den "onödig ohälsa" bland människor med funktionsnedsättning av olika slag görs. Med "onödig ohälsa" avses ohälsa som inte kan kopplas till funktionsnedsättningen.

*Tydligare och riktad information om cancerrisken som det innebär att vistas i solen.

*Arbetet utifrån ett Länsövergripande handlings/vårdprogram om hälso- och sjukvårdens ansvar och agerande vid våld i nära relationer fortsätter. Bland annat via en grundläggande utbildning och en egen hemsida.

*Patientgrupper som särskilt behöver uppmärksammas är patienter med neurologiska sjukdomar och hjärtflimmerpatienter. Det krävs fler neurologer, förbättrat psykologiskt stöd men gäller också frågor kring läkemedelsutvecklingen.

Möjlighet till självtest för utvalda patienter som behandlas med blodförtunnande medicinering skall prövas.

Rehabilitering och habilitering

All vård måste genomsyras av ett rehabiliterande/habiliterande synsätt, det är god hälsoekonomi.

*Hjälpmedel, även kognitiva, är en viktig del i rehabiliteringsprocessen. Hjälpmedel skall i huvudsak vara avgiftsfria. En undersökning om behovet av insatser på jourtid angående hjälpmedel skall göras i samverkan med länets kommuner.

*Den kartläggning som gjorts över hur rehabiliterings resurserna är fördelade visade på stora obalanser inom länet och i resurser. Den översyn som genomförts måste leda fram till en likvärdighet

över länet angående rehabresurser och att rehabiliteringen utvecklas och stärks inom alla verksamheter.

*Regeln skall vara att individuella rehabiliterings-/hab-planer upprättas. Skall göras tillsammans med patient och närstående och när så är påkallat, i samverkan mellan Landsting, kommun/annan vårdgivare.

*Habiliteringen har ställts inför nya utmaningar på grund av ökade behov bland befolkningen, detta kan komma att kräva ökade resurser.

* Stärkt kompetensutveckling och samverkan inom rehabiliteringsprofessionerna.

*En översyn och inventering avseende behov av och tillgång till bassängräning i länet skall snarast genomföras.

*Antalet dietister i länet skall utökas till en nivå som minst ligger på genomsnittet i landet.

Barn och Ungdom.

Barn och ungdomar är en stor del av befolkningen och vårt samhälles framtid. Det är alarmerande att ohälsan bland barn och unga ökar. Den ökade förskrivningen av sömngivande och lugnade läkemedel till unga inger oro, orsakerna till detta måste analyseras och åtgärder tas fram.

Arbetet med barns och ungdomars hälsa måste vara ett prioriterat område, här har vi barnkonventionen som ett hjälpmedel.

*Hälsosamtal med förstagångsföräldrar när barnen är 1 år skall genomföras enligt tidigare beslut i hela länet.

*Ungdomsmottagningarna vara öppna för alla unga upp till 25 år.

*En översyn behöver göras hur unga kan stödjas vid övergången från barn- till vuxensjukvård.

*Satsningar görs på att stödja unga med psykisk ohälsa genom mottagningar för unga/unga vuxna, är ett viktigt förebyggande arbete.

*Fri sjukvård förlängs upp till 25 år.

*Regelverket för glasögonbidrag skall ses över för att i ett första steg utökas till att gälla även mellan 11 – 19 år.

Äldrevård och akutsjukvård.

*För att säkerställa att vårdkedjan håller ihop för äldre/multisjuka personer, prövas och utvärderas en samordningsfunktion, äldresamordnare, i samverkan med landstinget och andra berörda aktörer.

*Satsningar på den palliativa vården skall göras för att ge bästa möjliga vård i livets slutskede.

Detta ska ske på lika villkor i länet oberoende av ålder och diagnos hos patienten.

*Patienternas anhöriga har en mycket viktig roll och betyder mycket för vårdens resultat. De anhörigas roll måste stärkas och ges tillgång till adekvat information. En fast patientansvarig kontakt kan underlätta för såväl patienten som för anhöriga.

*Fortsatt arbete med patientsäkerhet har hög prioritet.

*Arbetsmiljön och patientsäkerheten stärkas inom akutmottagningen vilket kan kräva resurstillskott.

*Kunskapen om åldrandet och äldres sjukdomar och speciella behov behöver förbättras på alla vårdnivåer. Den geriatriska kompetensen skall höjas på vårdcentraler och sjukhusen och en satsning på att få fler geriatriker till landstinget skall göras.

*Fri sjukvård för dem som är 85 år och äldre.

Psykiatri.

*Det behövs äldrepsykiatriska team som även har tillgång till vårdplatser, som är anpassade till äldre med psykisk sjukdom och ohälsa. Äldres rätt till samtalsterapi måste säkras.

*Stöd skall ges så att ett Fontänhus i Jönköping snarast möjligt kan komma till stånd i samverkan med kommunen.

*Vårdprogram avseende neuropsykiatrisk diagnos skall tas fram skyndsamt.

*Det är viktigt med en mångfald av behandlings- vård- och rehabiliteringsalternativ, inom psykiatrin, det är mycket angeläget att stärka och intensifiera detta utvecklingsarbete.

*Mellanvårdsformer, en nivå mellan öppen- och slutna vårdpsykiatrin och eget boende skall utvecklas.

*Öppenvårdspsykiatrin, i relation till primärvårdens psykosociala team, skall genomlysas och stärkas.

- * Erbjud patienter inom psykiatrin möjlighet till djur och naturbaserad rehabilitering genom att en försöksverksamhet startas i samverkan mellan psykiatrin och naturbruksgymnasierna.
- * Landstinget skall via avtal samverka i verksamheten på Junepolikliniken i Jönköping.
- * Intensifierat förbättringsarbete och arbete för ökad jämställdhet, jämlikhet och för hälsofrämjande åtgärder skall göras inom psykiatrin i länet.
- * Könsuppdelad statistik tas fram och redovisas.
- * Det skall inom länet finnas rätt kompetens för att kunna erbjuda adekvat behandling till personer som lider av posttraumatiskt stressyndrom. Specialiserade traumateam skall säkerställa detta.
- * Tillgång till sjukgymnaster inom den psykiatriska vården i hela länet skall säkerställas.

Kultur i vården.

- * En vision för kultur i vården arbetet skall tas fram.
- * Samverkan mellan Landstingets kulturrenhet och vården skall utvecklas vidare så att patienterna får del av kulturens hälsofrämjande egenskaper.
- * En kultur i vården-samordnare skall stödja detta arbete.
- * Ett utvecklingsarbete startas för att använda IT som ett redskap i arbetet med kultur i vården, i samarbete med sjukhusbiblioteket.
- * Landstingets lokaler och miljö, såväl inne som ute, skall vara präglade av den kunskap som finns om omgivningens och arkitekturens betydelse för hälsan. Detta gäller såväl nybyggnation som i befintliga lokaler. Läkande trädgårdar och stigar vidareutvecklas.
- * I Landstinget har ett framgångsrikt projekt "Kultur för äldre" bedrivits. De positiva erfarenheterna måste tas tillvara och vidareutvecklas för att komma fler äldre till del.
- * Sjukhusclown är ett värdefullt inslag i barnsjukvården som Landstinget skall svara för.

Personalen - Landstingets viktigaste tillgång.

- * Personal som arbetar inom Landstingets serviceorganisation är en mycket viktig del av en sammanhållen hälso- och sjukvård. Serviceverksamheterna skall därför även fortsättningsvis drivas i Landstingets regi.
- * Heltid skall vara en rättighet och deltid en möjlighet.
- * All personal ska ha rätt till kollektivavtal.
- * Ett kvalitetssäkrat jämlikhets- och jämställdhetsarbete, för att kontinuerliga framsteg ska kunna avläsas.
- * Landstinget skall erbjuda fler människor med funktionsnedsättning, som kräver särskilt stöd, möjlighet till anställning i Landstingets verksamheter. Det är viktigt att vara ett gott föredöme.
- * En god arbetsmiljö och möjlighet till kompetensutveckling för alla anställda. Friskvårdsbidraget höjas.
- * Satsning på undersköterskors kompetensutveckling och yrkesroll.
- * Möjlighet att inrätta specialisttjänster för arbetsterapeuter och sjukgymnaster.
- * Samtliga medarbetare som är anställda eller arbetar på uppdrag åt Landstinget skall omfattas av svenskt kollektivavtal.
- * Ett skydd för "visselblåsare" och ett civilturagepris skall inrättas.

Tandvård.

- Tänderna är en del av kroppen och har stor betydelse för vår totala hälsa. Det ska vara självklart att alla ska ha rätt till en god tandhälsa oberoende av plånbokens tjocklek.
- * Landstinget ska ställa krav på nationell nivå att förslag tas fram till ökat högkostnadsskydd för tandvård.
- * Fri tandvård för alla unga upp till 25 år.
- * Det är av vikt att alla medborgare i länet har tillgång till landstingsdriven Folk tandvård, samt att det finns en geografisk närhet till Folk tandvård.